

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/116/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5723200908
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5723200908.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Márie Dubcovej, Mgr. Zuzany Štolcovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov - matky: C. C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/XX, XXX XX C. - B., zastúpená právny zástupcom: Mgr. Pavol Karman, advokát, so sídlom Mariánske námestie 29/6, 010 01 Žilina a otca: C. E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. G. XXXX/X, XXX XX H., zastúpený právnu zástupkyňou: JUDr. Zdenka Hulmanová, advokátka, so sídlom Kysucká cesta 3, 010 01 Žilina, v konaní o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a o návrhu matky na zvýšenie výživného, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 19P/87/2023-321 zo dňa 15. februára 2024 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 19P/87/2023-338 zo dňa 22. februára 2024, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo výroku, ktorým návrh otca na úpravu styku s maloletým A. vo zvyšku zamietol (III.) a vo výroku, ktorým návrh matky na zvýšenie výživného vo zvyšku zamietol (VI.) **z r u š u j e**.

V ostatných častiach rozsudok okresného súdu v spojení s dopĺňacím rozsudkom **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Martin zmenil rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 19P/19/2017-294 zo dňa 31.05.2017 tak, že obaja rodičia sú oprávnení maloletého A. zastupovať a spravovať jeho majetok. Otcovi umožnil stretávať sa s maloletým každý párný víkend od piatka od 15.30 hod. do nedele do 18.30 hod. a každú stredu od 15.30 hod. do 18.30 hod.. Osobitne upravil stretávanie otca s maloletým počas jarných prázdnin a rozšíril úpravu styku počas Veľkonočných prázdnin, letných prázdnin a Vianočných prázdnin. Vo zvyšku návrh otca na úpravu styku zamietol. Od 02.05.2023 zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého na 250,- Eur mesačne s tým, že uložil otcovi povinnosť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred bežné výživné vo výške 200,- Eur mesačne uhrádzať k rukám matky a výživné určené na tvorbu úspor vo výške 50,- Eur mesačne na osobitný účet maloletého. Otcovi ďalej uložil povinnosť prispievať maloletému sumou 100,- Eur v súvislosti so zvýšenými výdavkami na nákup školských pomôcok a potrieb vždy vo výživnom splatnom v mesiaci august toho ktorého roka k rukám matky. Vo zvyšku návrh matky na zvýšenie výživného zamietol. Žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Napadnutým dopĺňacím rozsudkom uložil otcovi povinnosť uhradiť dlh za mesiace máj 2023 až február 2024 na bežnom výživnom vo výške 400,- Eur v mesačných splátkach po 20,- Eur, i výživnom určenom

na tvorbu úspor vo výške 100,- Eur v mesačných splátkach po 10,- Eur pod následkom straty výhody splátok.

2. Pri rozhodovaní vo veci vychádzal z ust. § 28 ods. 1, 2, § 62 ods. 1, 2, 4, § 63 ods. 3, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine a ust. § 157 CMP keď konštatoval, že rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia, pričom v konaní neboli preukázané zákonné predpoklady pre obmedzenie, resp. pozbavenie výkonu rodičovských práv vo vzťahu k otcovi majúci za to, že obaja rodičia sú oprávnení maloletého A. zastupovať a spravovať jeho majetok.

Rešpektoval právo maloletého A. na zachovanie jeho rovnocenného vzťahu k rodičom zohľadňujúc konkrétne osobitosti prípadu, kedy v konaní neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti otca o maloletého, ktorý je s otcom rád. Názor maloletého nepovažoval za jediné kľúčové východisko, kedy najlepší záujem maloletého vyhodnotil s ohľadom na konkrétnu prejednávajúcu vec. Poukázal na skutočnosť, že rozšírenie styku otca s maloletým je minimálne. A. trávi s matkou viac času ako s otcom, pričom s ohľadom na jeho vyjadrenia pred kolíznym opatrovníkom sa u otca má rovnako dobre ako u matky. Zároveň rešpektoval matkou namietané skutočnosti, a to záujmy maloletého, jeho potreby, denný režim a školské povinnosti, z ktorého dôvodu návrh otca ohľadne preberania maloletého A. v školskom zariadení zamietol. Podľa názoru okresného súdu by nebolo vhodné, aby maloletý odchádzal do školy v piatok s vecami, ktoré si zabalí na víkend s otcom a s týmito vecami v pondelok ráno išiel do školy. Čas návratu maloletého A. od otca po ukončení styku o 18:30 hod. považovala za primeraný, a to i s ohľadom na matkou uvádzané skutočnosti, že maloletý A. niekedy v nedeľu ide von za kamarátmi, ktorú možnosť pri neskoršom návrate už nebude mať. Podľa názoru okresného súdu má maloletý i tak dostatok času, ktorý môže tráviť so svojimi priateľmi na adrese bydliska matky. Zároveň považoval za vhodné, aby aj otec trávil čas so svojim synom nielen formou voľného času, ale i zdieľaním so synom aj jeho školských povinností a prípravy na vyučovanie.

Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal z odôvodnených potrieb maloletého a z možností a schopností na strane obidvoch rodičov. Konštatoval podstatnú zmenu pomerov od určenia posledného výživného (78 ods. 1 Zákona o rodine), kedy maloletý A. navštevoval MŠ, pričom t.č. navštevuje druhý stupeň ZŠ. Za dôvodné zároveň považoval prihladať i na vývoj životných nákladov (§ 78 ods. 2 Zákona o rodine) ako aj starostlivosť matky i otca o maloletého. Zároveň konštatoval zmenu pomerov i v príjme oboch rodičov, ktorý sa od posledného rozhodnutia o výživnom u obidvoch zvýšil. Pokiaľ v konaní bol preukázaný čistý mesačný príjem matky za rok 2023 1.797,98 Eur, ktorý zahŕňa aj daňový bonus vo výške 140,- Eur a u otca čistý mesačný príjem 2.094,- Eur, tak za rok 2016 mala matka čistý priemerný mesačný príjem 939,48 Eur a otec 1.381,43 Eur plus príjem za vykonávanie činnosti pre vlastníkov bytov a nebytových priestorov za rok 2016 vo výške 576,- Eur, čo predstavovalo 48,- Eur mesačne. Pri určení výšky výživného vychádzal z príjmu obidvoch rodičov s ohľadom na odôvodnené potreby maloletého A. a schopnosti a možnosti povinného rodiča, ktorým je otec, keď určil výživné vo výške 250,- Eur mesačne, z toho bežné výživné vo výške 200,- Eur a výživné na tvorbu úspor vo výške 50,- Eur. Mal za to, že je v schopnostiach a možnostiach matky, s ohľadom na jej príjem, dopĺňať zdroje výživy pre maloletého na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre jeho všestranný rozvoj, pričom okresný súd zohľadnil aj ten príjem u matky, ktorý je určený na úhradu potrieb maloletého A., a to daňový bonus vo výške 140,- Eur a rodinné prídavky vo výške 60,- Eur mesačne. Za oprávnené potreby maloletého dieťaťa nepovažoval iba pravidelné mesačné výdavky, ktoré matka prezentovala, ale aj náhodné výdavky, ktoré nie je možné pri vyčíslívaní vyjadriť. Poukázal aj na otcom uvádzané skutočnosti, že prispieva na úhradu nákladov maloletého A. aj nad rámec súdom určeného výživného, a to pri vyšších výdavkoch v 1, čo matka nepoprela. Nezistil také výdavky otca, ktoré by nebolo nevyhnutné vynaložiť, a to ani pokiaľ išlo o matkou namietaný príspevok vo výške 50,- Eur mesačne, ktorým otec prispieva na stravu v rodinnom dome svojej matky, kde s maloletým trávia víkendy. I splátku na úver považoval za dôvodný výdavok otca, ktorý zabezpečuje primeranú úroveň jeho bývania. Výživné by nemalo byť určené tak, aby viedlo k existenčným problémom povinného rodiča, a preto zohľadnil záujem otca podieľať sa na úhrade nákladov, ktoré súvisia s potrebami maloletého A. aj nad rámec súdom určeného výživného, tiež na skutočnosť, že otec aktívne trávi čas s maloletým, chodia na výlety, lyžovať i na dovolenky. Preto by podľa názoru okresného súdu nebolo správne určiť neprimerane vysoké výživné, ako to žiadala matka, na základe ktorého by matka mohla zabezpečovať vyššiu životnú úroveň maloletému A., ktorú by potom nemohol mať zabezpečenú pri otcovi. Pri rozsahu vyživovacej povinnosti otca okresný súd vychádzal z odôvodnených potrieb dieťaťa tak, aby sa maloletý A. podieľal na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 druhá veta Zákona o rodine), aby rovnaká životná úroveň maloletého A. bola zabezpečovaná u matky aj u otca. Vychádzajúc z majetkových pomerov otca, ako povinného rodiča a v súlade so zásadou úmernosti životnej úrovne dieťaťa k životnej úrovni rodičov, považoval za odôvodnené potreby dieťaťa

aj tvorbu úspor (§ 63 ods. 3 Zákona o rodine). Sumu 170,- Eur mesačne zdokladovanú za jeden mesiac za výcvik psa, ktorého matka kúpila pre maloletého A. z úspor maloletého, považoval za neadekvátnu, nakoľko odôvodnené potreby oprávnenej osoby by mali korešpondovať schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného. Neakceptoval výdavky na maloletého, a to plavecký výcvik, školu v prírode, lyžiarsky výcvik, každé po 110,- Eur/ročne súčasne v jednom školskom roku, nakoľko ich matka nepreukázala a otec namietal ako aktivity, ktoré deti neabsolvujú v priebehu jedného školského roka. Zároveň s ohľadom na matkou uvádzaný výdavok 41,- Eur na stravu v školskej jedálni doplnil, že náklady na uvedené hradí t.č. štát. Podľa názoru okresného súdu otec participuje aj v súvislosti so zabezpečovaním dopravy maloletého A. na tréningy, a preto akceptoval matkou namietané výdavky, a to nákup pohonných hmôt otcom, ktorý v súvislosti s realizáciou styku niekoľkokrát do týždňa absolvuje cestu z C. do H.. Pri rozhodovaní vychádzal zo stavu ku dňu rozhodovania (§ 217 ods. 1 CSP, § 2 ods. 1 CMP), kedy konštatoval, že nemôže prihliadať na výdavky, ktoré bude potrebné vynaložiť do budúcnosti. Pre úplnosť doplnil, že otec sa nebráni podieľať na jednorázových mimoriadnych výdavkoch, ako napr. kúpa počítača, čo otec prezentoval aj v konaní, že vie zabezpečiť synovi počítač za cenu 500,- Eur, keď argument otca, že nie je potrebné kupovať maloletému A. počítač za cenu 1.000,- Eur, ako uviedla matka, aj okresný súd vyhodnotil ako logický.

Okresný súd zohľadnil i zvýšené výdavky na nákup školských pomôcok a potrieb pre maloletého A. do nového školského roka a otca zaviazal prispieť sumou 100,- Eur, ktorá je splatná spolu s výživným za mesiac august príslušného roka.

Vo vzťahu k nákladom matky na dovolenku poukázal, že i otec rovnako ako matka berie syna na dovolenku a tieto náklady si hradí z finančných prostriedkov, ktoré mu po zaplatení výživného a jeho odôvodnených nákladov zostanú. S uvedenou argumentáciou otca sa okresný súd stotožnil a spotrebné výživné určil vo výške 200,- Eur mesačne. Majetkové pomery otca dovoľovali na odôvodnené potreby dieťaťa aj tvorbu úspor (§ 63 ods. 3 Zákona o rodine), preto určil zvýšené výživné vo výške 50,- Eur mesačne aj na tvorbu úspor maloletého. Za irelevantnú považoval argumentáciu otca ohľadne nevýhodnosti tvorby úspor s ohľadom na infláciu, nakoľko mal za dôvodné vychádzať z uvedenej právnej úpravy (§ 63 ods. 3 Zákona o rodine).

Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov súd prvej inštancie vychádzal z ust. § 52 CMP, pričom konštatoval, že nezistil také okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov konania, a preto žiadnemu účastníkovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Nakoľko opomenul rozhodnúť o časti predmetu konania, a to o zameškanom výživnom za obdobie od 02.05.2023 do konca februára 2024, v súlade s ust. 225 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP rozhodol doplniacim rozsudkom, v ktorom vyčíslil zameškané bežné výživné v sume 400,- Eur (10 mesiacov x 40,- Eur, čo je rozdiel naposledy určeného bežného výživného od zvýšeného výživného), ktoré povolil otcovi platiť v splátkach po 20,- Eur splatných spolu s bežným výživným. Nakoľko s účinnosťou od 02.05.2023 zaviazal otca platiť i zvýšené výživné na tvorbu úspor vo výške 50,- Eur mesačne, resp. o 10,- Eur vyššie ako naposledy určené výživné na tvorbu úspor, čo predstavuje sumu 100,- Eur na zameškanom výživnom na tvorbu úspor, ktoré okresný súd umožnil otcovi platiť v splátkach po 10,- Eur splatných spolu s výživným určeným na tvorbu úspor na osobitný účet maloletého.

3. Proti tomuto rozsudku, a to vo výrokoch o zastupovaní a správe majetku maloletého A., o úprave styku otca s maloletým, o výške vyživovacej povinnosti ako i povinnosti otca prispievať maloletému v súvislosti so zvýšenými výdavkami na nákup školských pomôcok a potrieb, o zamietnutí vo zvyšku návrhu matky na zvýšenie výživného, i výroku ktorým okresný súd zmenil rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 19P/19/2017-294 zo dňa 31.05.2017 a proti doplniaciemu rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka (č.l. 344-349 spisu), ktorá žiadala návrh otca v celom rozsahu zamietnuť a zaviazat ho na platenie bežného výživného v sume 430,- Eur mesačne s tým, že príspevok na tvorbu úspor určí vo výške 50,- Eur mesačne, príspevok na zvýšené výdavky na nákup školských pomôcok a potrieb vo výške 150,- Eur jeden krát ročne s povinnosťou nedoplatok na výživnom zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odvolateľka poukázala na rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 19P/19/2017-294 zo dňa 31.05.2017, v zmysle ktorého maloletého A. zastupovala i spravovala jeho majetok matka, majúca za to, že nedošlo k žiadnej zmene pomerov odôvodňujúcej zmenu rozsudku v tejto časti (§ 121 CMP), zároveň ani okresný súd v napadnutom rozhodnutí neuviedol, v čom videl zmenu pomerov odôvodňujúcu zmenu pôvodného rozhodnutia, z ktorého dôvodu považovala napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné a arbitrárne. Zároveň mala za to, že určený rozsah styku otca s dieťaťom nie je v záujme maloletého, nerešpektuje jeho denný režim, záujmy a vôľu dieťaťa. Veku primeraným spôsobom komunikovala s maloletým určený rozsah styku, ktorý sa vyjadril, že doterajšia úprava mu vyhovuje a s otcom sa nad rozsah,

ktorý bol doteraz zabehnutý, stretávať nechce. Poukázala na vek maloletého (12 rokov), ktorý je schopný jasne a jednoznačne formulovať vlastné názory a vyjadriť sa k záležitostiam, ktoré sa ho dotýkajú. Aj z vyjadrenia kolízneho opatrovníka na pojednávaní vyplynulo, že navrhuje ponechať rozsah úpravy styku vzhľadom na prejav dieťaťa nezmenený. Podľa názoru odvolateľky sa súd nevyporiadal so stanoviskom kolízneho opatrovníka, ako ani s názorom maloletého, ktorý nerešpektoval, a preto i túto časť napadnutého rozhodnutia považovala za nepresvedčivú a nepreskúmateľnú. Ďalej namietala, že počas rozšíreného stretávania v čase letných prázdnin bude otec chodiť do práce a maloletý syn pôjde s matkou otca a jej novým partnerom na východ, s čím nesúhlasí a nechce takto tráviť čas. Zároveň má maloletý pocit, že s ním otec netrávi čas plnohodnotne, u otca sa nudí, nemá u neho kamarátov, psa ani TV programy, ktoré by mohol sledovať v domácnosti matky. Od otca sa vracia nervóznym, rozhodným, smutným a za týchto okolností odvolateľka považuje rozširovanie styku syna s otcom za kontraproduktívne, ktoré vedie k upevňovaniu odmietavého postoja syna nie len k rozšírenému, ale i k doterajšiemu rozsahu styku. K stretávaniu sa otca s dieťaťom každú stredu ako i každý párný víkend uviedla, že takáto úprava nerešpektuje záujem maloletého, jeho denný režim ako i školské povinnosti (prípravu vecí do školy, učenie, vyhotovenie domácich úloh). Poukázala na súdom určený časový rozsah styku a miesto bydliska otca (v H.), kedy je podľa jej názoru prakticky nemožné, aby sa dieťa s otcom v stredu pripravovalo do školy. Čo sa týka súdom rozšírenej úpravy styku cez jaré prázdniny, veľkonočné prázdniny, letné prázdniny a Vianoce s Novým rokom mala za to, že maloletý A. sa vyjadril, že sa s otcom nechce stretávať častejšie, ako tomu bolo doteraz.

Odvolateľka doplnila, že na strane maloletého dieťaťa došlo k zmene pomerov s prihliadnutím na jeho vek i z dôvodu, že toho času navštevuje základnú školu, a teda došlo k navýšeniu potrieb a s tým súvisiacich nákladov na výživu dieťaťa, ktoré odôvodňujú zmenu rozsudku v časti priznaného výživného. Rovnako došlo k zmene pomerov na strane otca s ohľadom na nárast jeho príjmu ako i k podstatnému nárastu cien všetkých potravín, tovaru a služieb. Mala za to, že uvedenú zmenu pomerov, ako ani podstatný nárast cien nezohľadňuje okresným súdom priznaná suma bežného výživného vo výške 200,-Eur mesačne a výživné na tvorbu úspor vo výške 50,- Eur mesačne. Okresný súd nepostupoval v súlade s Čl. 6 a ust. § 35 a § 36 CMP, nakoľko nezistil riadne skutočný stav vecí tak, aby mohol následne ustáliť skutočnú výšku príjmu otca, ktorý mal v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku o úprave vyživovacej povinnosti ďalší príjem - z činnosti vykonávanej pre vlastníkov bytov vo výške 579,- Eur ročne. V prípade, že by sa aj v predmetnom konaní preukázal takýto ďalší príjem otca, bolo povinnosťou súdu zohľadniť ho pri určovaní výšky výživného na maloleté dieťa. Pokiaľ by sa preukázalo, že sa otec takéhoto príjmu vzdal, okresný súd mal s ohľadom na ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine túto skutočnosť pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti zohľadniť. Zároveň súd neskúmal majetkové pomery otca, jeho úspory. Poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 10CoP/15/2016 zo dňa 30.06.2016, podľa ktorého je zaužívanou súdnou praxou, že výživné, ktoré hradí povinný rodič na všetky deti, ku ktorým má vyživovaciu povinnosť by malo predstavovať 20-30% jeho čistého príjmu. Nakoľko otec má len jednu vyživovaciu povinnosť, výživné už z doteraz zisteného čistého príjmu otca by malo predstavovať sumu 418,91 Eur až 628,36 Eur. Zároveň určené výživné nezodpovedá ani metodike pre výpočet výživného rodičov k deťom zverejnenej MS SR, podľa ktorej by výživné na jedno dieťa vo veku 12 rokov, pri jednej vyživovacej povinnosti otca malo predstavovať 22 % čistého príjmu otca, t.j. sumu 460,80 Eur. Zároveň podľa názoru matky nepokrýva výdavky na maloletého, ktoré podaním zo dňa 13.10.2023 vyčíslila priemerne na sumu 848,83 Eur mesačne, kde je v súlade s ust. § 62 ods. 4 Zákona o rodine ešte potrebné zohľadniť osobnú starostlivosť matky o dieťa. Z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, ako okresný súd ustálil výšku výživného v sume 250,- Eur mesačne, ako ju vypočítal, ktoré výdavky zohľadnil, a ktoré nie. Mala za to, že v tejto časti nie je napadnuté rozhodnutie odôvodnené a z uvedeného dôvodu ho odvolateľka považovala za nepreskúmateľné. Pokiaľ okresný súd zohľadnil pri určovaní výšky výživného daňový bonus, ako aj prídavky na dieťa mala za to, že daňový bonus nie je možné zohľadniť, nakoľko sa nejedná o priamo vyplácanú dávku, ale je to položka, ktorá sa môže za splnenia zákonných podmienok započítať do čistej mesačnej mzdy zamestnanca, čo je aj prípad matky, ktorej sa daňový bonus prejavil v jej čistom príjme. Odvolateľka ďalej namietala, že sumu 170,- Eur na výcvik psa okresný súd neakceptoval a tento svoj záver nijak neodôvodnil. Podľa názoru matky je potrebné náklady so psom považovať za náklady na záujmy syna a tieto zohľadniť ako akékoľvek iné náklady na záujmy dieťaťa, a to i s ohľadom na príjem otca, ktorý umožňuje podieľať sa na ich úhrade. Pokiaľ súd zaviazal otca prispievať na zvýšené náklady na úhradu školských potrieb a pomôcok vo výške 100,- Eur, táto suma podľa názoru matky pokrýva náklady s týmito nákupmi spojené len minimálne a nezodpovedá zárobkovým pomerom, možnostiam a schopnostiam otca. Vzhľadom na nesprávne ustálenú výšku vyživovacej povinnosti otca k dieťaťu považovala za nesprávny i výrok, ktorým okresný súd vo zvyšku návrh matky na určenie výživného zamietol. Doplnila, že konanie vo veci výživného je

možné začať i bez návrhu, kedy s ohľadom na Čl. 5 CMP je prelomená dispozičná zásada, ktorou je ovládané sporové konanie. Rozhodnutie súdu tak nemá obsahovať zamietajúci výrok, keďže z výroku samého je zrejmé, že súd rozhodol odlišne od petitu uvedeného v návrhu na začatie konania. Výrok o zamietnutí návrhu je preto nadbytočný a nesprávny. Keďže súd nesprávne ustálil výšku vyživovacej povinnosti otca voči dieťaťu, nesprávne ustálil i výšku nedoplatku na zameškanom výživnom. Zároveň povolenie splátok zameškaného výživného je podľa názoru matky v rozpore so záujmami maloletého ako aj účelom výživného, nakoľko sa jedná o náklady, ktoré už boli vynaložené, avšak zo strany povinnej osoby neboli riadne a včas uhradené. Odvolateľka mala za to, že dopĺňací rozsudok neobsahuje žiadne úvahy ani odôvodnenie, prečo súd rozhodol o úhrade nedoplatku na výživnom v splátkach, a preto je nepreskúmateľný.

4. Otec vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu (č.l. 356-357 spisu) žiadal napadnutý rozsudok spolu s dopĺňacím rozsudkom potvrdiť a žiadnemu z účastníkov nepriznať náhradu trov odvolacieho konania. Mal za to, že súd prvej inštancie riadne odôvodnil zmenu v úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, ktorá vzhľadom na nepreukázanie žiadnych dôvodov zakladajúcich obmedzenie, resp. pozbavenie otca týchto rodičovských práv zodpovedá ust. § 28 ods. 1 Zákona o rodine. Rozšírenie styku otca s maloletým A. považoval za správne a v záujme maloletého dieťaťa, ktoré má právo tráviť rovnocenný čas s obidvoma rodičmi. Úprava styku počas prázdnin umožní otcovi realizovať s maloletým aj dovolenky a tráviť s ním čas mimo bydliska otca, čo doterajšia úprava i s ohľadom na tréningy maloletého počas víkendov a v stredu, kedy mal otec možnosť realizovať styk, neumožňovala. Tvrdenia matky, že maloletý je po stretnutiach s otcom nervózny, rozhodný, nepovažoval za preukázané. Je zákonnou povinnosťou rodiča zabezpečiť, aby sa maloleté dieťa mohlo pripravovať na vyučovanie, s čím otec nemá žiadny problém a túto prípravu maloletému zabezpečuje. Zároveň podľa názoru otca matka nepreukázala, že by mal maloletý A. zhoršené výsledky v škole z dôvodu stretnutí realizovaných s otcom. Výška súdom určeného výživného zohľadňuje potreby maloletého dieťaťa. K výdavkom na psa doplnil, že matka s otcom zadováženie psa nekonzultovala a zároveň v konaní nepreukázala či zadováženie psa bolo výlučne na želanie maloletého, prípadne či sa nejedná o spoločné rozhodnutie matky s maloletým dieťaťom. Rozporoval i výšku matkou vyčíslených výdavkov na maloletého A. v sume 848,83 Eur, ktoré považoval za výdavky nadštandardné. Za reálne považoval výdavky v sume 343,22 Eur, ktoré otec určeným výživným uhradza vo vyššej miere ako matka, ktorej sa zohľadňuje osobná starostlivosť o maloletého. Za primeranú otec zároveň považoval sumu určenú na zvýšené náklady na úhradu školských potrieb a pomôcok vo výške 100,- Eur splatných spolu s bežným výživným za mesiac august.

5. Matka vo svojom vyjadrení k vyjadreniu otca zotrvala v celom rozsahu na podanom odvolaní a na skutočnostiach a právnej argumentácii v ňom uvedených.

6. Kolízny opatrovník sa v priebehu odvolacieho konania nevyjadril.

7. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 1, 3 CSP) rozsudok okresného súdu v spojení s dopĺňacím rozsudkom vo výroku, ktorým návrh otca na úpravu styku s maloletým A. vo zvyšku zamietol (III.) a vo výroku, ktorým návrh matky na zvýšenie výživného vo zvyšku zamietol (VI.) podľa ust. § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil. V ostatných častiach rozsudok okresného súdu v spojení s dopĺňacím rozsudkom podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

8. Naposledy bolo vo veci úpravy práv a povinností k maloletému A. rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 19P/19/2017-294 zo dňa 31.05.2017, ktorým súd po tom, čo maloletého A. zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok, otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 200,- Eur mesačne od 01.02.2017 s povinnosťou hradiť bežné výživné vo výške 160,- Eur vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky a výživné určené na tvorbu úspor vo výške 40,- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na osobitný účet maloletého zriadený matkou, upravil styk otca s maloletým každý párný víkend v kalendárnom mesiaci od piatka od 16:30 hod. do nedele do 17:00 hod. a každú stredu v kalendárnom týždni od 16:30 hod. do 18:30 hod., počas letných prázdnin posledný júlový týždeň od soboty od 09:00 hod. do soboty nasledujúceho týždňa do 17:00 hod., tretí augustový týždeň od soboty od 09:00 hod. do nedele nasledujúceho týždňa do 17:00 hod., každý Veľkonočný pondelok od 09:00 hod. do 16:00 hod.

a počas Vianočných sviatkov nepárny kalendárny rok od 23.12. od 17:00 hod. do 25.12. do 17:00 hod.
a páry kalendárny rok od 30.12. od 17:00 hod. do 01.01. nepárneho kalendárneho roka do 17:00 hod..

9. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností súd prvej inštancie prijal správny záver, keď rozhodol o oprávnení obidvoch rodičov (nie len matky) zastupovať maloletého A. a spravovať jeho majetok konštatujúc, že neboli dané zákonné predpoklady pre obmedzenie, resp. pozbavenie výkonu rodičovských práv vo vzťahu k otcovi, kedy rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia (§ 28 ods. 2 Zákona o rodine). Tu je zároveň potrebné doplniť, že pokiaľ má otec upravený relatívne široký styk s maloletým A. (i s ohľadom na úpravu stanovenú napadnutým rozhodnutím), nebolo by ani v záujme maloletého dieťaťa (Čl. 5 Zákona o rodine), aby ho zastupovala a spravovala jeho majetok iba matka, a preto v tejto časti jej odvolaciu argumentáciu krajský súd považoval za nedôvodnú.

10. Súd prvej inštancie zároveň na základe návrhu otca na rozšírenie úpravy styku s maloletým A. vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, z ktorého vyvodil i správny záver, keď upravil styk otca s maloletým počas jarných prázdnin, ako aj rozšíril bežnú úpravu styku vrátane stanovenej úpravy počas sviatkov a prázdnin. Takto nastavená úprava styku je i podľa názoru krajského súdu v záujme maloletého, ktorý má právo na dostatok príležitostí rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov. Pokiaľ matka namietala, že okresný súd vo veci nerešpektoval denný režim maloletého A., ako i jeho záujmy a pocity, tak s týmito tvrdeniami, ktoré nevplynuli z vykonaného dokazovania, sa odvolací súd nestotožnil. Rovnako nezohľadnil argumentáciu matky týkajúcu sa nevhodnosti maloletého A. uskutočňovať s otcom styk v širšom rozsahu, ako stanovuje rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 19P/19/2017-294 zo dňa 31.05.2017 (pôvodná úprava práv a povinností rodičov k maloletému), nakoľko názor maloletého je len jedným z kritérií, ktoré súd vyhodnocuje pre stanovenie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa (Čl. 5 Zákona o rodine), pričom okresný súd sa dôsledne zaoberal najlepším záujmom maloletého A., kedy prijaté závery náležite odôvodnil v odsekoch 30. až 33. napadnutého rozhodnutia, rešpektujúc i želanie maloletého, obsah jeho názoru vyjadreného pred súdom dňa 09.08.2023 a dňa 15.02.2024 nesprístupniť účastníkom konania, ako ani ich právnym zástupcom (Zápisnica o pojednávaní zo dňa 09.08.2023, Zápisnica o pojednávaní zo dňa 15.02.2024), s ktorými zvukovými záznamami z vylúčeného maloletého A. sa v odvolacom konaní oboznámil i krajský súd. Tu je potrebné doplniť, že aj rodič ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, má právo podieľať sa na výchove maloletého dieťaťa v primeranom rozsahu (v porovnaní s rodičom, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti) tak, aby mohol reálne pôsobiť na formovanie osobnosti maloletého dieťaťa, čo je nesporne v záujme maloletého A., keď na strane otca neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti, naopak otec sa maloletému A. v čase realizácie styku aktívne venuje, pričom aj matkou namietané rozšírenie styku otca s maloletým je minimálne a zohľadňuje vek maloletého, ktorý je od predošlej úpravy styku starší o cca sedem rokov, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

11. Súd prvej inštancie postupoval správne i v tom ohľade, keď na základe návrhu matky skúmal, či od poslednej úpravy práv a povinností rodičov k maloletému A. došlo medzi účastníkmi k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala i zmenu pôvodného rozhodnutia o výške vyživovacej povinnosti otca k maloletému (§ 78 ods. 1 Zákona o rodine). V tomto smere vykonal vo veci i dostatočné dokazovanie a vyvodil z neho správny záver, keď zaviazal otca počnúc dňom 02.05.2023 prispievať na výživu maloletého zvýšeným výživným v sume 250,- Eur mesačne s tým, že uložil otcovi povinnosť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred bežné výživné vo výške 200,- Eur mesačne uhrádzať k rukám matky a výživné určené na tvorbu úspor vo výške 50,- Eur mesačne na osobitný účet maloletého, kedy v konaní zohľadnil i zvýšené výdavky v súvislosti s nákupom školských pomôcok a potrieb maloletého, na ktorých úhradu zaviazal otca prispievať sumou 100,- Eur splatnou spolu s výživným splatným za mesiac august toho ktorého roka k rukám matky.

12. Zmenou pomerov v súlade s ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine nie je akákoľvek zmena, ale musí ísť o zmenu pomerov závažnejšieho rázu v tých okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie predchádzajúceho rozhodnutia (rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 19P/19/2017-294 zo dňa 31.05.2017), teda o zmenu, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov. Pri rozhodovaní o zmene výšky výživného tak, ako je tomu v predmetnom prípade, treba porovnať okolnosti dôležité pre určovanie výživného v čase skoršieho, ako aj nového rozhodnutia, čím sa okresný súd dôsledne zaoberal v odsekoch 34. a 36. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, na ktoré dôvody odvolací súd v podrobnostiach odkazuje.

13. Súd prvej inštancie správne pre určenie výšky vyživovacej povinnosti otca k maloletému A. zohľadnil odôvodnené potreby dieťaťa, keď v odseku 10. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia poukázal na priemerné mesačné výdavky maloletého dieťaťa vyčíslené matkou a následne v odsekoch 40. a 43. vyjadril, ktoré vyčíslené výdavky na maloletého neakceptoval, s ktorými závermi sa stotožnil i odvolací súd, a preto nebolo možné vyhovieť odvolacej námietke matky, že súd nezistil riadne skutočný stav vecí tak, aby mohol následne ustáliť skutočnú výšku príjmu otca, a s tým súvisiacej argumentácii o súdnu praxou určenej výške vyživovacej povinnosti 20-30 % z čistého príjmu povinného rodiča, resp. metodiky pre výpočet výživného určenej MS SR, nakoľko v konaní boli zohľadnené odôvodnené potreby maloletého (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine) ako i individuálne osobitosti predmetnej súdnej veci (i osobná starostlivosť o maloletého, rozsah styku otca s maloletým), kedy odôvodnené potreby maloletého A. zohľadňujú súdom určenú výšku výživného v sume 250,- Eur mesačne, ako i sumu určenú na pokrytie zvýšených nákladov na úhradu školských potrieb a pomôcok vo výške 100,- Eur. Tu je potrebné doplniť, že otec nad rámec svojej vyživovacej povinnosti uhradza i náklady na spoločné športové aktivity s maloletým v čase realizácie styku, za ktorým účelom maloletému A. zabezpečuje z časti i potrebné oblečenie a pomôcky (výdavky otca č.l. 221-238 spisu). Pri určovaní výšky výživného zároveň okresný súd správne prihliadol i k daňovému bonusu, ktorý matka v súvislosti so starostlivosťou o maloletého poberá v sume 140,- Eur mesačne, ako prostriedky určené na čiastočné pokrytie nákladov maloletého dieťaťa, a preto napadnuté rozhodnutie aj v tejto časti ako vecne správne potvrdil.

14. I záver okresného súdu o určení splátok zameškaného výživného bol správny, nakoľko bolo dôvodné vzhľadom na výšku zameškaného výživného (400,- Eur bežné výživné, 100,- Eur výživné určené na tvorbu úspor) zaplatiť ho v splátkach v sume 30,- Eur (20,- Eur + 10,- Eur) mesačne spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok, ktorý prijatý záver zároveň podľa názoru odvolacieho súdu zohľadňuje majetkové pomery obidvoch rodičov a umožňuje otcovi uhradiť zameškané výživné bez toho, aby došlo k ohrozeniu zabezpečenia jeho základných životných potrieb, resp. potrieb maloletého v čase realizácie styku, čím sleduje i záujem maloletého dieťaťa, ktorému otec počas spoločných stretnutí zabezpečuje i hradený program, a preto napadnuté rozhodnutie aj v tejto časti potvrdil ako vecne správne.

15. V mimosporových konaniach súd nie je viazaný návrhom účastníkov, a teda nie je viazaný ani navrhovanou výškou výživného, resp. navrhovaným rozsahom styku vo veciach starostlivosti súdu o maloletých. Z výrokov napadnutého rozhodnutia (III. a IV.) je zrejmé, že súd rozhodol odlišne o v priebehu konania podaných návrhoch rodičov maloletého A., ktorými súd prvej inštancie nebol viazaný, a preto nadbytočne (nesprávne) rozhodol o ich zamietnutí vo zvyšku, ktoré výroky napadnutého rozhodnutia (III. a IV.) odvolací súd s ohľadom na znenie Čl. 5 CMP a ust. § 23 ods. 2 CMP zrušil.

16. O trovách odvolacieho konania súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP s použitím ust. § 396 ods. 1 CSP a nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

17. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z

akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).